

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău
Judecător: L. Brînza
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: D. Manole, S. Arnăut, E. Fistican
Instanța de recurs: CSJ
Judecători: I. Corolevschi, L. Catan, I. Druță

Dosarul nr. 2rh-30/17

Î N C H E I E R E

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Liliana Catan, Ion Druță

examinând cererea de revizuire înaintată de către Cereseu Alexandra,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cereseu
Alexandra împotriva lui Cereseu Ion cu privire la încasarea sumei cu titlu de venit
ratat și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 30 septembrie 2015, prin
care recursul depus de Cereseu Alexandra împotriva deciziei Curții de Apel
Chișinău din 12 mai 2015, a fost declarat inadmisibil,

c o n s t a t ă

La 12 mai 2011, Cereseu Alexandra s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată împotriva lui Cereseu Ion cu privire la încasarea sumei cu titlu de venit
ratat.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin contractul de vânzare-
cumpărare din 31 octombrie 2006, mama sa, Zinovia Furculița, a procurat de la
Ion Cereseu, două imobile situate în mun. Chișinău, str. Petricani, 33, și anume:
un garaj cu suprafața totală de 1520,3 m.p. și o construcție accesorie cu suprafața
totală de 10,71 m.p.. Până la transmiterea imobilelor nominalizate în proprietatea
Zinoviei Furculița, pârâtul transmitea încăperile nominalizate în folosința mai
multor agenți economici în baza contractelor de locațiune.

Menționează că, deși după încheierea contractului de vânzare-cumpărare din
31 octombrie 2006, Zinovia Furculița a devenit unicul proprietar al încăperilor
menționate, Ion Cereseu continua să încaseze de la agenții economici taxele
pentru locațiunea imobilelor nominalizate, prelungind din nume propriu
contractele de locațiune și chiar încheind contracte noi cu alți agenți economici.

Mai indică reclamanta că, după decesul mamei sale, Zinovia Furculița, la 25

august 2009, în baza testamentului, reclamanta a devenit unicul moștenitor, dobândind prin succesiune dreptul de proprietate asupra garajului și construcției accesorii din mun. Chișinău, str. Petricani, 33, însă, cu toate acestea, Ion Cereșeu, continua să transmită încăperile litigioase în locațiune, încasând unilateral plăți impunătoare.

Mai indică, că pe parcursul anilor 2006-2010, Ion Cereșeu a încheiat circa 16 contracte de locațiune cu diferiți agenți economici, obiectul contractelor fiind suprafețe din imobilele nominalizate mai sus, iar reieșind din calculele preventive, suma minimă a plăților încasate de către pârât în urma transmiterii încăperilor în locațiune pe parcursul anilor 2006-2010, constituie circa 82752 euro și 504420 lei.

Consideră reclamanta, că prin acțiunile cu rea-credință ale pârâtului, manifestate prin transmiterea samavolnică în locațiune a imobilelor și încasarea unilaterală a plăților, i-a fost cauzat un prejudiciu considerabil sub formă de prejudiciu ratat, care urma să fie obținut în rezultatul transmiterii în locațiune a imobilelor ce-i aparțin.

Solicită reclamanta Alexandra Cereșeu, încasarea de la pârâtul Ion Cereșeu, cu titlu de venit ratat, a sumei de 82 752 euro, conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii judecătorești și 50 4420 lei.

La 26 martie 2012, reclamanta a depus o cerere de concretizare a pretențiilor.

În motivarea cererii de concretizare, reclamanta a indicat că în perioada anilor 2006 - 2010, pârâtul a încasat de la locatari plata de chirie pentru locațiunea bunurilor imobile ce îi aparțin ei cu drept de proprietate în sumă totală de 2387870,7 lei, după cum urmează: de la SRL „Cagrom Expres” în perioada 03 aprilie 2009 - 31 decembrie 2010 suma de 25462,69 lei; de la SRL „Siateco” în perioada 31 ianuarie 2008 - 01 aprilie 2010 suma de 538948,84 lei; de la SRL „Timca” în perioada 24 iulie 2007 - 31 decembrie 2009 suma de 378727,89 lei; de la ÎI „Gușan Svetlana” în perioada 31 iulie 2008 - 31 decembrie 2010 suma de 235273 lei; de la SRL „Vitafort” în perioada 01 aprilie 2007 - 31 decembrie 2009 suma de 360628 lei; de la SRL „Dalina”, pentru locațiunea spațiului lit. B, în perioada 01 noiembrie 2009 - 31 decembrie 2010 suma de 107493 lei; de la SRL „Pro Vivast” în perioada 01 aprilie 2007 - 31 decembrie 2009 suma de 233723,03 lei; de la SRL „Horeco Impex” în perioada 01 februarie 2007 - 31 decembrie 2009 suma de 456614,30 lei și de la ÎI „Donu Serghei” în perioada 2009 - 2010 suma de 51000 lei.

Menționează că înscrisurile anexate la dosar denotă că Ion Cereșeu, fără nici un temei juridic, a încasat pentru sine mijloacele bănești sub formă de chirie rezultată din darea în locațiune a bunurilor imobile ce îi aparțin cu drept de proprietate reclamantei și nu și-a onorat obligația de a restitui proprietarilor imobilelor plata încasată în sumă de 2 387 870,7 lei.

Solicită reclamanta, încasarea de la pârât doar a sumei de 1697533,4 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 23 aprilie 2014,

acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Ion Cereșu în beneficiul Alexandrei Cereșu datoria în mărime de 452 383,89 lei. În rest, în ce privește pretenția privind încasarea din contul lui Ion Cereșu a datoriei în sumă de 1 245 149,51 lei acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat de la Ion Cereșu în beneficiul Alexandrei Cereșu taxa de stat în mărime de 3 000 lei. S-a încasat de la Alexandra Cereșu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 22 000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2015, a fost respins apelul declarat de Alexandra Cereșu, admis apelul declarat de Ion Cereșu, casată hotărârea primei instanțe, în partea admiterii parțiale a acțiunii și emisă în această parte o nouă hotărâre prin care cererea privind încasarea sumei de 452389,89 le și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 3000 lei a fost respinsă ca neîntemeiată, în rest, în partea respingerii acțiunii, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 15 iulie 2015, în termenul prevăzut de lege, Cereșu Alexandra a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

La 17 septembrie 2015, Cereșu Ion reprezentat de avocatul Chirica Iurie, a depus referință solicitând declararea recursului inadmisibil.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 30 septembrie 2015, recursul depus de Cereșu Alexandra împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2015, a fost declarat inadmisibil.

La 02 iunie 2016, Cereșu Alexandra a depus cerere de revizuire, solicitând casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 30 septembrie 2015, cu trimiterea pricinii pentru rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de revizuire, invocând prevederile art. 449 lit. b) CPC, revizuenta a indicat că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului. Astfel, revizuenta a constatat că instanței de fond nu i-au fost prezentate contractele de locațiune și actele de achiziție pentru luna septembrie-octombrie 2009, martie 2010 de către SRL „Siateco”; de către SRL „Cagrom-Expres” nu au fost prezentate dispozițiile de plată pentru lunile noiembrie-decembrie 2010 și nici un act de achiziție; actele de achiziție pentru luna iulie 2009 de la SRL „Combifeed”.

La 31 ianuarie 2017, Cereșu Ion a prezentat referință pe marginea cererii de revizuire, solicitând respingerea acesteia.

Verificând temeiurile invocate în cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC cu anexarea probelor ce le confirmă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Instanța de judecată reiterează că, revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului. Prin urmare, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar acelea care întrunesc exigențele legii.

În conformitate cu prevederile art. 449 CPC al RM, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională..

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente care sunt esențiale pentru litigiul examinat și de natură să influențeze soluția adoptată.

Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri emise de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii,

probează existența unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării.

Din textul cererii de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că revizuenta solicită revizuirea încheierii Curții Supreme de Justiție din 30 septembrie 2015, invocând în calitate de temei lit. b) a art. 449 CPC.

Astfel, potrivit normei invocate, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul în baza temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente.

Pentru acest temei de revizuire, esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărîrii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărîrii.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Cu referire la preținsele circumstanțe noi invocate de către revizuiantă, Colegiul le reține ca fiind irelevante în contextul speței. Or respectivele circumstanțe se referă la obligația reclamatei/ revizuiantei de a-și proba temeinicia pretențiilor sale. Mai mult ca atît, respectivele circumstanțe nu pot fi calificate ca fiind „esențiale”, în măsura în care instanțele inferioare la judecarea cauzei în baza unor probe similare, au constatat netemeinicia pretențiilor formulate de către Cereseu Alexandra.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că circumstanțele invocate de revizuiantă drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului CEDO, care declară

preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un recurs camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare. Din considerentele menționate Colegiul consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Cereșu Alexandra împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 30 septembrie 2015, emise în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cereșu Alexandra împotriva lui Cereșu Ion cu privire la încasarea sumei cu titlu de venit ratat și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Liliana Catan

Ion Druță